

Van de voorzitter

Biologisch is toekomst voor de Nederlandse landbouw

Het marktaandeel van de biologische landbouw in Nederland is een schamele 4%, waar het Europees gemiddelde op ruim het dubbele ligt en de doelstelling van Brussel voor 2030 25% is.

Om een beeld van die uitdaging te geven: 500.000 ha landbouwgrond die omgevormd moet worden, waarbij een kwart van de Nederlandse boeren bereid moet zijn de transitie te maken. Die boeren gaan pas in grote getale om als ze zeker weten dat ze ook afzet hebben. En daar heb je consumenten voor nodig die in de winkel andere keuzes gaan maken.

Maar het grote prijsverschil is een forse drempel. Om die impasse te doorbreken heeft Land van Ons het initiatief genomen voor een integrale oplossing. Een 10-jarenplan, waarbij de consument veel minder voor biologisch voedsel gaat betalen, er een biologische grondbank komt en er veel aandacht komt voor bijscholing van boeren, die de overstap naar de biologische landbouw willen maken.

De komende weken bespreken we ons voorstel met een aantal partijen in de groene sector om het daarna in te brengen bij de regering als bouwsteen voor het

landbouwakkoord dat gesloten moet gaan worden. De eerste reacties bij onze collega's zijn erg positief. Hopelijk geldt dat straks ook voor onze politieke leiders.

NB. Over het voorstel gaan we de aankomende paar weken verder in gesprek met onze collega's in de groene sector om zodoende een aantal details verder uit te diepen. Daarna zullen we het delen op MijnGrond.

Voorzitter bestuur,

FRANKE RENEGIE

Van onze coöperatie

Actuele aantallen:

21.257 deelnemers

192,1 aangekochte hectares (nog vele in onderhandeling)

Op dinsdag 29 november houden we om 19.30 een online-ledenvergadering (**ALV**).

Naast een financiële update is er aandacht voor onze percelen en ingebrachte punten door leden. **Bekijk** de agenda en bijbehorende stukken.

Ons kent Ons

Vorige week zaterdag kwamen ruim 100 vrijwilligers uit het land bij elkaar voor een Ons kent Ons-dag op De Warmonderhof te Dronten. Er werden spijkers met koppen geslagen maar ook oneindige discussies gevoerd. Proef aan de hand van enkele uitspraken de sfeer en drive op die dag:

'Heerlijk iedereen te ontmoeten. Land van Ons is een club van vlees en bloed. Ik geniet enorm van de webinars en de ontmoetingen online. Maar dit is toch veel leuker. Millingen, Onnen, Hooghalen en Wassenaar bestaan echt.'

'Dat #GroeiGroen van onze landelijke campagne snap ik nu. We gaan het Groen laten groeien. Als mens kunnen we daar een bijdrage aan doen. Met geld en onze inzet. Dat biedt een hoopvol perspectief.'

'Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Wat goed dat de werkgroep Educatie mogelijkheden onderzoekt om scholen aan onze percelen te binden.'

'Charmant al dat geklungel in die start-up-fase. Powerpoints halverwege afbreken. Praten over sociale media met 50+ers. Maar hoe houden we dat enthousiasme vast als we groeien. Bij mij roept dit vragen op. Moeten we met een professioneel kader gaan werken? Kunnen we met deze organisatie al onze mooie ambities waarmaken?'

'Deze pitch over CO2 verraste me met de hoeveelheid die onze percelen kunnen absorberen. De aarde kan samen met alle micro-organismen zoveel CO2 opnemen. Mits zij over een rijke biodiversiteit beschikt. Een prachtige kans voor ons. Zo krijgen onze percelen een extra waarde als we die CO2 verhandelen. Een puzzel die daarbij nog gelegd moet worden: zijn deze opbrengsten voor de pachter of voor ons, de landeigenaar?'

Geïnspireerd huiswaarts

Op de Warmonderhof leerde menig biodynamische boer het vak. Land van Ons koos deze plek voor een vrijwilligersontmoeting. Directeure Annette Harberink vertelde tijdens haar rondleiding langs de tuinen, akkers en stallen waarom Land van Ons en Warmonderhof bij elkaar passen, over het streven naar balans in een kwetsbaar ecosysteem. Het water komt schoner van het land dan dat het erop gaat. Ze voeden 900 mensen met 85 ha. Dan kan dat dus ook met het beschikbare landbouwareaal in Nederland.

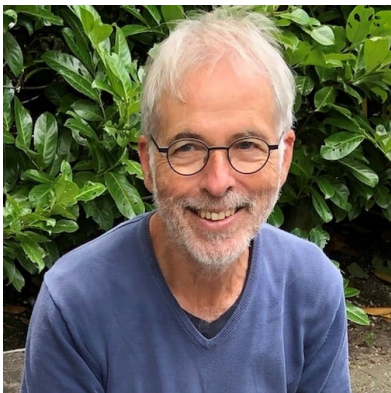
In Dronten klopte het warme hart van Land van Ons. Pitches over klimaat, educatie, de campagne #GroeGroen en Beheer en Ontwikkeling nodigden ons uit voor verdiepende gesprekken. Dat leidde tot boeiende debatten, die meer tijd vroegen dan vooraf gepland. We maakten het regisseur André Beerten lastig het dagschema te bewaken. Onder het lekkere eten en drinken klonk de passievolle muziek van ons huisorkest 'Wachtend op de zomer'.

Samenwerking met Regeneratie Coöperatie

Regeneratie Coöperatie: een groep denkers, dromers en vooral doeners die zich inzetten voor een regeneratieve samenleving. En sinds vorige week ook een nieuwe partner van Land van Ons!

De biodiversiteits- en klimaatcrisis zorgt ervoor dat we een nieuwe invulling moeten geven aan onze leefomgeving. Regeneratie Coöperatie onderzoekt hoe een nieuwe samenleving waar we het leven centraal zetten eruit kan zien. We zullen de komende jaren samen optrekken en inspirerende activiteiten organiseren rondom regeneratie.

Ben je benieuwd wat de Regeneratie Coöperatie allemaal doet? Kijk voor meer informatie over deze en andere activiteiten op hun website.

Eén van Ons

Henk Verschoor in Doesburg

Als het 'ei van Columbus', zo kwam het idee binnen om een organisatie op te richten waarin zoveel mogelijk mensen met een kleine inleg grond aankopen.

Ik was dan ook snel 'verkocht' toen mijn zwager, Franke Remerie, met dit plan langs kwam.

Al lange tijd zag ik hoe het Nederlandse landschap aan het verkloten is. Wilde er iets aan doen, maar liep vast op de afhankelijkheid van andere partijen. Dan is zelf

grondeigenaar worden, zonder winst oogmerk, de enige manier om de touwtjes in handen te krijgen. Ik bood mij aan voor praktisch werk, maar werd al snel gevraagd om mijn expertise op ruimtelijk economisch gebied in te zetten.

Een lange periode heb ik vrijwel alleen de het 'kadastrale voorwerk' gedaan als er een nieuw perceel op het oog was. Dat is een puist werk. Vanwege de drukte had ik zelfs geen tijd om er vrijwilligers bij te krijgen en in te werken. Speelt mee dat we toen nog midden in de pioniersfase van de organisatie zaten. Er was nog veel niet duidelijk en dan haken vrijwilligers sneller af.

Inmiddels stáát de organisatie, komen vrijwilligers beter tot hun recht. Toen ik afgelopen voorjaar thuis in een zorgcrisis terecht kwam en direct met dit werk stopte, lukte het gelukkig om mensen te vinden die het overnamen. Sinds kort kan ik weer meedoen en ben blij verrast met een mooi team met deskundige en gepassioneerde mensen. Op de vrijwilligersdag vorige week hebben we onze inzet bij de voordracht van een nieuw perceel geëvalueerd. Iedereen blij! Heerlijk om zo samen te werken en met een unieke formule op steeds meer landbouwgrond ons ecosysteem weer gezond te maken.

Tip: Henk is enthousiast over de website **Topotijdreis** van het Kadaster. Je kunt eenvoudig de geografische ontwikkeling van een perceel, plaats of gebied volgen aan de hand van topografische kaarten, tot wel 200 jaar terug.

Achtergrond

Aan de slag met droogte?

Hoe anticipeer je met boerennatuur op alsmaar droge jaar? We vroegen het een aantal boeren en percelenteams en die blijken druk met beheerplannen waarin meer begroeiing centraal staat. Met extra bomen, heggen en struiken blijft er meer vocht 'hangen'.

In augustus vertelde 'onze boer' Howard over de gevolgen van de maandenlange droogte op De Biesterhof. Snel daarna is het gelukkig gaan regenen. Lees over de plannen om eind deze maand 5.000 bomen te planten, om op den duur meer water vast te houden op deze 25 hectare.

Boerensloot als kraamkamer

Een sloot is meer dan een afwateringskanaal, het is de leefomgeving voor tal van vissen, insecten, amfibieën en vogels. Nu, in het najaar, worden veel sloten 'winterklaar' gemaakt. Met als gevolg kaalgeschoren en leeg getrokken sloten. In één klap zijn de schuilplaatsen en het voedselweb van alle dieren opgedoekt. Met gefaseerd maaien is dit te voorkomen: pas weer een stuk maaien als het eerder gemaaide gedeelte weer is begroeid. Veel sloten zijn breder dan nodig is. Die ruimte kun je benutten voor oeverbegroeiing.

Raoul Clarijs schreef hier een [artikel](#) over, in samenwerking met andere leden van team Beheer en Ontwikkeling

Korte keten

Nu ook in Leiden producten te koop

Oogst is een onbemande winkel met land- en tuinbouwproducten van natuurinclusieve boeren uit de omgeving van Leiden. Daar liggen nu ook onze boekweitproducten. Met een app krijg je toegang tot deze winkel in het centrum van Leiden. Geen winkelpersoneel dus, een superkorte keten. Omroep West schreef er een [artikel](#) over.

Feestgerechten van eigen bodem

De feestmaand begint binnenkort en dan is er geen betere manier om dit gezellig te vieren dan met **kruidnoten** van Land van Ons. De inmiddels veelgeprezen lekkernij is gemaakt van het volkoren tarwemeel van de Hottesch en gebakken door onze ambachtelijke bakker Vooges. We bieden in de webshop een mooi 'feestpakket'

aan met allerlei lekkers van Land van Ons.

Het **'Hoera-Pastafeest'** ter gelegenheid van ons 3-jarig bestaan: 3 x 2 pakken overheerlijke pasta's gemaakt met de ingrediënten rechtstreeks van de akkers van Land van Ons (vol biodiversiteit). 2 x 250 gram *tagliatelle*, 2 x 250 gram *trecce* en 2 x 250 gram *fusilli* plus een flesje huttentutolie van 100 ml om de pasta's heerlijk af te maken, nu met 25% korting voor maar 26,95. Deze aanbieding loopt tot eind december 2022.

En in de actie **'Maak ons los'** bieden we nog een aantal producten aan tegen een scherpe prijs.

Onze percelen

Klik op de naam voor meer info over een perceel.

- Triemen** (Friesland) 4,3 ha
- Zwagermieden** (Friesland) 16,4 ha
- Onneresch** (Groningen) 25 ha
- Holtesch** (Drenthe) 8,4 ha
- Noordbeemster** (Noord-Holland) 8,2 ha
- Lettele** (Overijssel) 4 ha
- Hasselt** (Overijssel) 6,1 ha
- Millingen** (Gelderland) 24,8 ha
- Empe** (Gelderland) 28,7 ha
- Oud Ade** (Zuid-Holland) 33,2 ha
- Wassenaar** (Zuid-Holland) 3,1 ha
- Halsteren** (Noord-Brabant) 7,1 ha
- Bakkeveen** (Friesland) 23,0 ha

Noordbeemster

Beemsterweide is niet saai

Goed beheerd grasland is meer dan een voedingsgewas voor (melk)vee. Dat bleek uit een inventarisatie van het perceel Noordbeemster. Op en onder de graszoden doen vele diersoorten zich te goed aan de vegetatie, of aan elkaar. Smienten en grauwe ganzen gebruiken het in de winter als rustgebied. Langs de sloten staan regelmatig blauwe en grote zilverreigers en af en toe een lepelaar. In de zomer vliegen de boerenzwaluwen laag over het land op zoek naar vliegende insecten zoals de puntbijvlieg, blinde bij of

langlijf. In de sloot tussen de percelen krioelt het ook van het leven. Tineke Dekker schreef er een leuk **artikel** over.

Oud Ade

Landschapsvisie helpt bij vergunningen

De plannen die we met de Vrouwe Vennepolder hebben zijn best ingrijpend. Voor veel maatregelen is een vergunning nodig, en daarvoor is een onderbouwde landschapsvisie vereist. Landschapsarchitect Pieter Veen van **Circular Landscapes** heeft onlangs die

landschapsvisie gemaakt en met een poster gevisualiseerd. Daarmee kunnen we aan bestuurders en omwonenden laten zien wat Land van Ons voor ogen staat. Op 17 november doen we dat met een bewonersavond in het Polderpodium van Oud Ade. Vervolgens hebben we op 21 december een overleg met alle bestuurders uit de regio. Lees meer over Polderlab Vrouwe Venne als één van de twaalf 'prachtige productielandschappen' die het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie selecteerde.

Onneresch

Oproep aan lokale deelnemers

Een oproep aan alle deelnemers in Groningen en Noord-Drenthe: het perceelteam van de Onneresch wil met name jullie op de hoogte houden van nieuws en evenementen rond ons prachtige perceel. Enkele malen per jaar sturen we een eigen nieuwsbrief. Die is niet alleen voor onze vrijwilligers interessant, maar ook voor andere deelnemers. Meld je aan voor onze digitale mailinglijst en stuur een **e-mail** met je volledige naam en eventueel je woonplaats of stel een vraag.

Twee percelen in beeld

De afgelopen maand bezochten tv-ploegen zowel Onneresch als Holtesch.

RTV Drenthe maakte een **reportage** over dit perceel, het noordelijke puntje van Nationaal Park Drentsche Aa. Boswachter Kees van Son en vrijwilliger Luuk de Vries vertellen over de karakteristieken van het perceel.

In het EO-programma 'Mijn vlakke land' bezoekt Kefah Allush kort onze boer Kees Sijbenga op Holtech. Hij vertelt onder andere over zijn motivatie om aan de haken bij Land van Ons. **Kijk**, vanaf ongeveer 13 minuten begint het item met Kees Sijbenga.

Hasselt

Selectie opvolger bijna rond

Het perceel 'Hasselt' is aangekocht met inbegrip van Hoeve de Roebol, een goed draaiend biologisch veebedrijf, nu nog gerund door Freddie en Erna Aalberts. Zij zijn samen met Land van Ons op zoek naar hun opvolgers. Een oproep aan de potentiële boeren in onze 'kaartenbak' leverde vijf enthousiaste reacties op. In de eerste gespreksronde met hen stonden motivatie en persoonlijkheid voorop. De motivatie van eigenlijk alle kandidaten was indrukwekkend. Dit zijn (meest) jonge boeren met echte passie voor een natuurinclusieve aanpak.

Met drie kandidaten gingen we de tweede ronde in, en vroegen hen naar hun kennis en ideeën. De twee overgebleven kandidaten lopen deze maand een aantal keren met Freddie en Erna mee om hen goed te leren kennen en na te denken over deze levensbepalende beslissing. Een goede match is voor zowel de familie Aalberts als voor Land van Ons cruciaal. Ondertussen heeft het team Selectie & Aankoop twee maal een perceel van de familie Aalberts aangekocht, de aankoop van de 32,2 hectare gaat namelijk in stapjes. Zodra de nieuwe boer voor perceel Hasselt bekend is, beginnen we met het formeren van een perceelteam.

Vrijwillige rentmeester gevraagd

Met de toename van het aantal percelen ontstaat de behoefte om het zakelijke

Wat kan ik doen?

beheer van de gronden te professionaliseren. Voor ondersteuning van het bestuur zijn we op zoek naar een vrijwilliger, met de expertise van een rentmeester, die onze pachtcontracten kan helpen opstellen en de zakelijke relatie met onze pachters onderhoudt. **Lees** de vacaturetekst.

Webshopmedewerker

Kom de huidige webshopcoördinator een handje helpen om onze prachtige producten aan de man te brengen. Je voornaamste werkzaamheden zijn: contact met klanten, testen van nieuwe mogelijkheden in de webshop, herstellen van 'foute' zendingen en andere hand-en-span-diensten. We gaan uit van een tijdsbeslag van een halve dag per week. We ontvangen graag je **reactie**.

Webshop-testers gevraagd

We zoeken ongeveer 15 deelnemers die binnenkort één of meer producten in de nieuwe webwinkel willen kopen en daarmee het hele proces van bestellen, betalen en versturen goed testen. Was je al van plan om de komende drie weken iets in de webwinkel te kopen en zou je willen helpen testen, stuur dan een **mailtje**.

m2 cadeau geven

zelf m2 land kopen

Agenda

Webinar op dinsdag 22 november om **19.30** uur met **Johan Vollenbroek**, voorzitter van **MOB** (Mobilisation for the Environment). Met hem praten we onder andere over **PAS-melders**, de waarde van de natuurvergunningen, hoe provincies omgaan met uitkoop of de overheid leert van alle procedures die worden aangespannen.

ALV (Algemene Ledenvergadering) op **dinsdag 29 november** om **19.30**. Op de agenda onder meer: een eerste (ook financiële) terugblik op 2022, de begroting voor 2023, aandacht voor onze percelen,

ingebrachte punten door leden.

26 en 27 november en 1 december **plantdagen Biesterhof**, van 10.00 tot 17.00 uur. Help mee in drie dagen vijfduizend bomen en struiken planten, zie **info en aanmelden**.

Land van Ons wil een kentering bewerkstelligen in het uitputten van grond en het verdwijnen van plantaardig en dierlijk leven uit ons landschap. Dit doen we in het besef dat ons land en onze grond letterlijk de bodem is onder ons bestaan, en daarmee een tegenwicht en rustpunt is in ons hectische en op economische groei gerichte bestaan. Door het verwerven en daarna behouden van het juridische eigenaarschap van (landbouw) grond realiseren we een langjarige en daarmee duurzame aanpak.

Bijdragen van: Franke Remerie, Eddo Velders, Howard Koster, Raoul Clarijs, Tineke Dekker, Pieter Veen, Dorothee Wortelboer, Philippe Terheggen, Bas van Goor, Monique Emond.

Beeld: Oswald Lagendijk Egbert, Ron Thijssen, Ellen van Schravendijk, Chris Stiggelbout.

Coverfoto: Ingrid Schenk

Redactie: Steven Berendsen, Flip Schrameijer, Lara Knezevic en Herman Verschuren.

Op de website vertellen deelnemers over hun **motivatie** om zich bij Land van Ons aan te sluiten.

Deze nieuwsbrief verschijnt rond de 15e van elke maand. Copyright © 2022 Land van Ons.

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. Je ontvangt deze e-mail omdat je hebt aangegeven deze te willen ontvangen. Heb je geen interesse meer?

[> Schrijfje hier uit](#)

